

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tentatio I. Circa distractiones hujus Offici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](#)

C A P U T . III.

DE TENTATIONIBVS CURATORVM
ANIMÆ.

XXXVI. **S**icut omnium Officiorum gravissimum & periculosissimum est munus curans solitatem animarum, ita variae quoque tentationes in illo loquendo occurunt; nam aliæ quidem circa distractio-nes, aliæ circa talenta ad illud necessaria, aliæ circa difficultates & labores, aliæ circa pericula corporis & animæ, aliæ denique circa fructum laborum occurunt: de quibus proin omnibus ordine in hoc capite agendum erit.

§. I.

Tentatio I. circa distractiones hujus Officii.

XXXVII. **S**apritius sacerdos solitudini & quieti assuetus, cum animarum curam suscepisset, advertit, tantopere se hujus muneris functionibus & laboribus distrahi, & occupari, ut vix sibi tempus ad sacrificium Missæ offerendum, officiumque divinum dicendum relinquatur. Quare propemodum decernit, curam animarum iterum relinquere; prius tamen à confessario hoc de negotio consilium petit. Quæritur, quid illi respondendum sit?

Responso.

XXXVIII. In primis illi significet, quid P. Balthazar Alvarez Societatis JESU, insignis Asceta dixerit, nimirum nimium hoc solitudinis & quietis desiderium in hominibus ad curam animarum vocatis, non esse

spiri-

spiritum DEI, cùm illis constet, divinam Majestatem contrarium velle; & ideo talibus quietem amanu DEUM sæpe subtrahere portionem spiritus tabquam otiosis & inutilibus servis. Id quod Alphonlus de Pon Ordinis S. Francisci, teste Rodriquez p. 3. tr. i. c. 6. expertus. Cùm enim hic bene multos annos in exco lendis Indiæ Novalibus gnaviter desudasset, & tandem fessus, studio recolligendi se, atque supremo tamini præparandi, seposita aliorum curâ, in Hispaniam migrasset, fassus est, quoties orationi, vacabat, Christum crucifixum sibi ob oculos versari, sequentio verbis expostulantem: *Quare me in hac crucifixione tuam quietem, commodoque sectaris?* unde ad statu nem reversus, strenuum multis antis operatum egit. Nimirum talibus non immerito illud D. Bonaventuræ in pharetra amoris p. 2. c. 1. occini posset: *Quomodo quis potest dicere, se diligere DEV M, & ejus morem appeteret, qui ejus imaginem videt in sterquilina jacere, & non curat? aut si cogitat, quod Filius DI pro animabus redimendis mortuus est, & ipse pro animabus mori non cupit? quomodo credis, te amicitiam spons habere, qui ejus sponsam ab adulterio non custodis: eam festinanter ad sponsum non reducis?*

XXXIX. Secundò illi narret, quid olim P. Martinus Gutierrez Societatis JESU Francisco Ribeiro Doctori Theologiae responderit, teste Ludovico de Ponte c. 30. vit. P. Balth. Alvar. ; cùm enim hic crevisset, se colligere, & domum quampliam proprie Sacellum D. Virginis, quam impensè arnabat, extirpare, & inde ad vicina loca concionandi gratiâ excurrere, reliquum verò tempus cum libris consumere, respondit P. Martinus: Domine Doctor, placet hujusmodi

modi propositum, sed attendite, quis tunc retineat si-
bi optimum pignus, quod habet, propriam scilicet vo-
luntatem. Quæ vox adeò cor ejus penetravit, ut sta-
tim decreverit, relicto mundo Societatem ingredi.
Quare optimè faciet Sapritius, si exemplum Sponæ se-
quatur, de qua S. Bernardus super verba cant. 2. Sur-
gat, & usq[ue] propera, amica mea, columba mea, formosa mea,
Eueni: discurrens sic loquitur: Audit Sponsa, ut sur-
gat, & properet, haud dubium, quin ad animarum
lucra. Hoc siquidem vera & casta contemplatio habet,
ut mentem, quam divino igne vehementer accenderit,
tanto interdum repleat zelo & desiderio acquirendi DE-
VM, qui eum similiter diligent, ut otium contemplatio-
nis pre studio prædicationis libentissimè intermittat, &
versum potita votis aliquatenus hac in parte tanto arden-
tius redeat in idipsum, quanto fructuosius intermississe se
meminerit, & iterum sumpto contemplationis gustu va-
lenius ad conquirendum lucrum solitâ alacritate recur-
rat.

XL. Tertiò illi ostendat, quantopere D E O
placeat ejusmodi proximo impensa obsequia, eumque
in finem verba S. Laurentij Justiniani c. 12. de cast.
connub. referat sic loquentis: *Anima, qua lucrata est
verbo, verbo fructificare conatur, quoties se offert causa.
Quandocunque impellitur seu vocatur à verbo, non mi-
nus ardenter, quam prudenter postponit se, sua interpo-
nit, ut vacet Proximo, ut Proximi fecundetur profe-
tibus. Nullo quidem exercitio congruentius occupatur
Sponsa, quam cum intendit animarum lucris; hoc ete-
nim sacrificio nihil majus, nihil suavius verbo redolet.*
*Vnde Petro, cum diceret: amas me? ille que responderet:
Domine, tu nōsti omnia, in scis, quia amo te: ipse mox
intu-*

intulit dicens: *Pasce oves meas.* Nihil amanti ardenti
carius potuit committere, quam illud, propter quod ex-
inaniri voluit, & mori. Quod ipsum confirmans S.
Chrysostomus Ep. 54. quam Gerontium Presbyterum
ad iter pro animarum salute suscipiendum hortabatur
post alia sic ait: *Hujusmodi peregrinationes suscipere*
longè præstantius est, atque conducibilis, quam dom-
desidere. Illic enim degens etiam hæc habere potes, qui
nunc habes, hoc est jejunium, vigilias, ceteraque Phi-
losophia Christianæ genera; domi autem desidens ea
erari non potes, quasi in illa regione commorareris, ab
pisci potes, nimirum tui animarum salutem, periculum
mercedem, tantaq; animi promptitudinis ac studiū po-
mum.

XLI. Quartò illi ostendat, quod hoc ipso, quod
proximo vacet, in studio & augmento propriæ per-
fectionis non parùm proficiat, quia, teste S. Grego-
rio, charitas, quæ divisa unire consuevit, cor justiatur
per multa compellit, quod tamen tanto ardenter à DEO
colligit, quanto latius per sancta desideria spargit. Ca-
dastipulans D. Bernardus, is, inquit, puritatis inferno-
ris gloriæ non fraudatur, qui dicere potest cum Prophetæ
Oblivioni datus sum tanquam mortuus à corde. Bonæ
oblivio, si te ipsum nescias, ut proximo prosis: bene at-
tem mortuus es à corde, si jam tibi vivere non studes,
sed ei, qui pro te mortuus est. Sane in tanta obliuione for-
neccesse est cor bene esse conscientiū sibi, quo te in lucro fer-
rius foris extendat, cùm securam intra se reliquerit con-
scientiam. Hinc & alibi ait: *Noli nimis insistere opere*
lis contemplationis, quia meliora sunt ubera predicationis,
nam et si Rachel formosior, Liatamen
fecundior est.

§. II.